

İş sözleşmesi

İnşaat işçileri mücadele ediyor

2

Göçmenler konferansı

Dernekler buluşuyor

3

Unia 10 yaşında

Gelişen bir sendika

4

Nr. 7 | aralık 2014 | türkçe

«Work» Gazetesinin eki olarak yayınlanır | Redaksiyon T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Federal seçim, göçmen politikası

Mücadele devam ediyor

Mücadele edildi: Yabancı düşmanı ecopop inisiyatifi reddedildi

Ecopop inisiyatifi %74,1 ile reddedildi. Yürütülen yoğun bir kampanyanın ardından, İsviçre'nin ilerici güçleri rahat bir nefes aldı. Bu başarılı sonuca rağmen, göçmenlerin haklarına, göçmenlere yönelik saldırılar devam edecektir. 9 şubatta kabul edilen kitlesel göç inisiyatifinin uygulanmasında kontenjana, ayrımcı, dışlayıcı uygulamalara karşı mücadele sürdürülmelidir.

Referandum sonuçlarının açıklandığı 30 kasım günü, yıllar sonra, yabancı düşmanı bir inisiyatifin reddedilmesi çoşkulu bir şekilde kutlandı. İnsiyatif hiçbir kantonda kabul edilmedi. Unia Ecopop'a karşı hem kendi sendikal kampanyasını yürüttü, hemde Ecopop'a karşı olan güçlerle birleşerek «dayanışmacı İsviçre – Ecopop'a hayır» komitesinin kurulmasında aktif görev alarak, güçleri biraraya getirdi.

Götürü vergilendirme inisiyatifide kabul edilmedi

30 kasımda yapılan referandumda götürü vergilendirme inisiyatifi de reddedildi. Yabancı zenginlerden götürü vergi alma uygulamasına son verilmesini öngören inisiyatif %40,8 oyla reddedildi. Fakat, toplumda zengin yabancılara ayrıcalıklı uygulama konusunun tartışılmasını sağladı. Buda bir başarı. Aynı zamanda altın inisiyatifide halk tarafından kabul edilmedi.

Kantonda göçmenleri konu alan tasar

30 kasım pazar günü, federal referandumun yanısıra göçmenleri konu alan bir tasarıda Basel şehrinde halkoylamasına sunuldu. SVP tarafından hazırlanan, «üçüncü dünya ülkeleri»'nden gelen göçmenlerin entegrasyon anlaşmasını imzalamasının zorunlu kılınmasını öngören tasarının halkın çoğunluğu %72,9 u tarafından reddedildi. Buna karşılık, İsviçre'ye gelen göçmenlerin ilk yıl ücretsiz almanca kursa gitmesini öneren tasarının ise kabul edildi. Bu olumlu gelişme entegrasyon politikasında atılan ileri bir adımdır.

Unia kotaya karşı

Ecopop inisiyatifinin reddedilmesinden sonra, kitlesel göçü engelleme inisiyatifinin yürürlüğe konması için adımlar atılacak. Unia, inisiyatifin talep ettiği ayrımcı uygulamaların ve göçmen işçilerin çalışma mücadelerinin kötüleştirilmesine karşı çı-

Yabancı düşmanlığına karşı birlikte mücadele

Unia mücadelenin en önünde

karak, bu taleplerin uygulanmasını engellemek için mücadele edecektir. Unia, serbest dolaşım hakkını, işçilerin temel hakkı olarak kabul etmektedir. Bu temel hakkın sorunsuz bir biçimde uygulanabilmesi için, İsviçre'de geçerli olan iş koşullarının, ve maaşların garanti altına alınması ve çalışanların işten çıkarılmaya karşı korunması gerekmektedir. Bunun içinde ek önlemlerin güçlendirilmesi ve toplu iş sözleşme kapsamında var olan önlemlerin genişletilmesi zorunludur.

Göçmenlik bir sorun değildir

Artık göçmenlerin sürekli sorun olarak gösterilmesinden vazgeçilmelidir. İsviçre'nin betonlaştırılması, trenlerin dolu olması vb. sorunlar göçmenlik sorununa indirgenmemelidir. Toplumda var olan sorunlar, doğru konut politikası, çevre politikası ile çözülebilir. Göçmenleri günah keçisi olarak gören politika

ucuz bir politikadır ve çözüm üretmez, sadece göçmenlerin sırtından politika yapanların demogojisi olarak kalır.

Yabancı düşmanlığına karşı birlikte mücadele

30 kasımdaki seçimleri kazandık diye elimizi kolumuzu bağlayıp oturmamalıyız. Bizler, sadece işçi haklarının iyileştirilmesi için değil, yabancı düşmanlığına karşı mücadele etmeliyiz. Önümüzdeki yıllarda, göçmen politikası açısından büyük önem arz eden iki inisiyatif, alınan kararları icra etme inisiyatifi ve kitlesel göçün uygulanması inisiyatifi referandumla sunulacak. Buna karşı mücadele etmek için güçlerimizi birleştirmemiz ve göçmenleri her şeyin sorumlusu olarak gösteren yabancı düşmanı politikaya karşı birlikte mücadele etmemiz gerekmektedir.

© Aurora García

Baş makale

2014 yılı göçmen politikası açısından zor bir yıl oldu. SVP nin «kitlesel göç» inisiyatifinin kabul edilceğini bizde dahil hiç kimse tahmin edemedi.

SVP 25 yıldır göçmenlerin sırtından popüler bir kampanya yürütüyor. SVP izlediği bu politikayla başarılı olarak, yabancı düşmanı bir inisiyatifi kabul edilmesini sağladı. Ecopop inisiyatifinin büyük bir oy farkıyla reddedilmesi toplumda yabancı düşmanı politikaya duyulan ilgiyi yok etmeyecektir!

Unia sendikası kurulduğu andan itibaren, yabancı düşmanlığına karşı mücadele etmektedir. «İsviçre bizsiz olmaz» kampanyasında bu mücadeleyi sürdürdü. Göçmenlerle ilgili yürütülen olumlu bir politika yerine, göçmenleri tehlike gösteren, korkuyu tetikleyen politika maalesef daha fazla etkili oluyor. Manşetlerden verilen olumsuz haberler, yabancı düşmanı politikanın yaygınlaşmasına yardımcı oluyor.

Fakat biz taleplerimizden ve izlediğimiz doğru politikadan vazgeçmeyeceğiz. Biz biliyoruz ki, burada yaşayan, çalışan göçmenler olmadan İsviçre varlığını sürdüremez. İsviçre Avrupa'nın ortasında bulunuyor. Biz, avrupalı komşularımızla birlikte olumlu bir yaşam sürdürmek istiyoruz ve İsviçre'nin izole edilmesini kabul etmiyoruz. Diğer ülkelerle birlikte yürütülecek olan ortak çalışma ile her alanda ileri adımlar atılabilir. Bir ülkenin kendisini dışarıya kapatması, onun gerilemesinde beraberinde getirir. Biz ilerlemek istiyoruz ve gelişmelerin olumlu olacağına inanıyoruz.

Bu olumlu gelişme kendiliğinden olmayacaktır. Bunun için, göçmenler ve İsviçreli olarak omuz omuza birlikte mücadele etmeliyiz. Ecopop'a karşı mücadele eden organizasyonlar, açık ve dayanışmacı bir İsviçre için yürüttükleri mücadelelerine devam edecekler. Bu mücadeleye sizin katılımı ve desteği çok önemli.

Rita Schiavi

Unia Yönetim Kurulu üyesi

Kısa haberler

Greve giden Pavatex-çalışanlarının başarısı

Pavatex-çalışanlarının mücadelesi etkisini gösterdi: Çalışanların sosyal plan görüşmelerine Unia'nın katılımı talebi, üç günlük grevin ardından kabul edildi. Pavatex ekim ayının sonunda Freiburg'daki işyerini kapatacağını açıkladı. Yaklaşık 15 yıldır Pavatex'de çalışan 45 işçi işyeri kapanınca işsiz kalacak. İşveren, işçilere kötü bir sosyal plan sunuyor. Buna karşı Unia daha iyi bir sosyal plan talep ediyor.

Coop 2015 asgari ücrette zam yaptı

Unia Coop'la yaptığı görüşmelerde maaşlarına %1 oranında zam yapılmasını talep etti. Meslek eğitimi yapmış işçilerin maaşına önemli oranda zam yapıldı. Önümüzdeki yıl maaşlar 100-200 Frank arttırılacak, maaşlar 4000-4200 Frank olacak. Meslek diploması ve 2 yıl iş tecrübesi olanların maaşına ise 2,6 oranında zam yapılacak. Meslek eğitimi yapmayanların maaşı 3850 Frank olarak belirlendi, ayrıca 13. Maaşda ödenecek.

Alışveriş merkezlerinin açılış saati

Federal Konsey İsviçre genelinde geçerli olan alışveriş merkezlerinin açılış saatini belirledi. Alışveriş yerleri saat 6-20 arası açık olacak. Cumartesi günü ise saat 6-19 arası alışveriş yapılabilecek. Bu durum, çalışma elemanları için, daha fazla çalışma anlamına geliyor. Unia iş koşullarının kötüleşmesine karşı ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için verdiği mücadeleye devam edecek.

Syngenta'da iş çıkışları

Büyük ulusal Syngenta firması 1800 kişiye çıkış verecek. Bu işçilerin 500 ü İsviçre'de Basel kantonunda çalışıyor. Bu durum kesinlikle ekonomik koşulların kötüleşmesinden değil, işverenin daha çok kar etme hirsından kaynaklanıyor. Unia, Syngenta firmasından, sosyal plan için uygun bir süre verilmesini ve sosyal plan yapılırken işçilerin haklarının önplana çıkartılmasını talep etti. Unia sendikası, Basel yönetiminden, iş çıkışlarının azaltılması, iş yerinin kapanmaması, garanti altına alınması için hertürlü önlemi almasını talep etti.

Toplu iş sözleşmesi, maaş görüşmeleri

İyi bir iş sözleşmesi için birlikte mücadele

Birlikte mücadele edip, birlikte kazanacaklar

İnşaat işçilerinin maaş görüşmesi çıkmaza girdi, temporer işçilerin toplu iş sözleşmesi durduruldu. Bu iki örnekte anlaşılacağı gibi, maaş ve toplu iş sözleşme görüşmeleri işverenler tarafından sürekli olarak engellenmeye çalışılıyor. Fakat işçiler birlikte haklarını almak için mücadeleye hazırlanıyorlar.

Temporer işçi statüsünde çalışanların imzaladığı toplu iş sözleşmesinin süresi bu yıl sona eriyor. İşverenler görüşmelere son verdi. İnşaat sektöründe yapılan maaş görüşmelerinde olumlu adım atılmıyor. Bu durum, önümüzdeki dönem yapılacak olan toplu iş sözleşmeleri açısından olumsuz bir gelişme. Kasım ayında yapılan inşaat işçileri parlamento

toplantısında, işçiler haklarını almaya kadar mücadele etme kararı aldılar.

Kötü hava koşulları merkezde

Zürih'de kasım ayında biraraya gelen inşaat işçileri parlamentosu, önümüzdeki dönemde yapılacak olan toplu iş sözleşmelerinde ele alınacak konuların belirlendiği bir katalog oluşturdular. Bu katalog parlamentoda kabul edildi. Çok soğuk havada, rüzgarda ve yağmurda çalışmak, kaygan zeminde hareket etmek zorunda kalan işçiler kötü hava koşullarında sağlıklarının korunmasını en önemli konu olarak belirlediler.

İnşaat işçileri kızgın

İnşaat işçileri parlamentosu, inşaat patronlarının görüşmeleri saygı-

sızca yarıda bırakmasına çok tepki duyuyor. Toplantıdan sonra işçiler gösteri yaparak, inşaat patronlarının Zürich'de bulunan bürosunun girişini sembolik bir biçimde kapattılar. İşçiler bu eylemleriyle, toplu iş sözleşmesi için mücadeleye hazır olduklarını gösterdiler.

Birlikte mücadele edip, birlikte kazanacaklar

İşçiler sendikada örgütlenirse, işverenle toplu iş sözleşme görüşmesi için masaya oturabilir. Gerek inşaat işçileri, gerekse temporer olarak çalışan işçiler, iş koşullarının iyileştirilmesi, maaşlara zam yapılması için birliğin ve örgütlülüğün önemli olduğunu bu süreçte bir kez daha anladılar.

İşçiler patronların bürosunun girişini kapattılar

Aurora Garcia

Kötü hava koşulları, iş güvenliği

Tehlike anında Dur!

Kışın gelmesiyle birlikte, soğuklar arttı, kar yağmaya başladı ve bu nedenle iş yerlerinde kaza tehlikesi arttı. Özellikle inşaat alanında, soğun artması ve yerlerin kayganlaşmasıyla birlikte kaza olma ihtimalide artmaya başladı.

Çok soğuk, nefes almayı zorlaştırır veya eklemlere zarar verir. Bu nedenle çok soğuk havada ağır işler yapılması sağlık ve vücut için tehlikelidir. Ve: Rüzgarlı havada, yağmurda karda çalışmak kaza riskini artırır.

Soğuk havadan korunmak için özel tedbirler

Soğuk havada aşağıdaki noktalara dikkat etmek gerekir:

- Soğuk havada çalışırken daha fazla zamana ihtiyaç vardır. Bu nedenle işinizi iyi planlayın;
- Isınmak için, sıcak bir odada fazla iş molası yapın ve sıcak içecek için;
- Koruyucu elbise giyin (eldiven, sıcak tutacak elbise ve iç çamaşır);
- Çok soğuk havalarda, buzda ve karda işi bırakın. İşveren gerektiğinde, kötü hava koşulları-tazminatı için başvurabilirsiniz.

Önemli: Soğuk, kar ve yağmurdan dolayı tehlike var ise, işe son verilebilir. İnşaat patronları, kötü hava koşullarında işi her zaman durdurmuyor. Bu durumlarda, işveren, işçilerin başvurusuna dikkat etmek zorundadır.

Kışın iş kazası tehlikesi artıyor.

Toplu İş Sözleşmesi

İnşaat sektöründe geçerli olan toplu iş sözleşmesi işçilerin sağlığını koruyor. 28. maddeye göre, dışarıda çalışan işçiler yağmur, kar veya şiddetli soğuk durumunda işe ara vermeli veya işi durdurulmalıdır.

İş yasası gereği, işveren işçinin sağlığından sorumludur. İşçinin sağlığına zarar verilen durumlarda, işi durdurulmalıdır. İşverenin işi durdurmadığı koşullarda, şef ile görüşülerek talep iletilebilir. Uygulamada sorun çıktığı

taktirde mutlaka bölgenizdeki Unia sendikasına başvurunuz.

İş kazası tazminatı

Kötü hava koşulları nedeniyle çalışmayan tüm inşaat işçilerinin (temporer - işçiler dahil) maaşlarını alma hakkı vardır. Bu hak, toplu iş sözleşme kapsamında yer alır. Çalışılmayan saati denkleştirmek veya bu saatlerin yerine maaş almak için belirlenen kurallar çalışılmayan saatin süresine vb. göre değişiklik arz eder.

Kısa süreli, çalışmaya bir kaç saat ara vermek, örneğin aşırı yağmur nedeniyle:

- Aynı ayda iş saatinin denkleştirilmesi gerekir,
- daha sonraki bir tarihte çalışılacak telafi edilebilir veya
- mevcut olan mesai saati ile tahsil edilebilir.

Çalışmaya birkaç gün ara verilmesi durumunda, işveren

- Belirlenen çalışma süresinde denkleştirebilir. Fakat: Haftalık çalışma saati olan 48 saat üzerindeki her saat için yüzde 25 zamlı ödeme yapılır.
- mevcut olan mesai saati ile tahsil edilebilir.

Uzun süren soğuklarda ve fazla kar yağdığında, işveren, çalışılmayan saatleri kötü hava koşulları-sigortasına bildirmelidir. Kötü hava koşulları-sigortası, kaza sigortası gibidir. Çalışılmayan ilk 3. günden itibaren, son ödenen maaşın %80 ni ödenir. Fakat ilk olarak 20 saate indirgenmesi gerekir. Sigorta tarafından ödenmeyen, bekleme günü olan ilk iki günün işveren tarafından ödenmesi zorunludur.

Aurora Garcia

Mehr Schutz bei Schlechtwetter. Wir verdienen es!

Federal Mahkeme kararı

Federal Mahkemenin yol gösteren kararı

Sendikal mücadele engellenemez

Freiburg radyosu iki işçi temsilcisine çıkış verdi. Federal mahkeme bu kararın haksız olduğunu söyleyerek bozdu.

2010 yılında özel Freiburg Radyosu'nda önemli olaylar yaşandı. Almanca konuşan eş direktörün işten ayrılmasının ardından, yönetim kurulu yeni birini işe alma yerine, Fransızca konuşan eş direktörün işi tek olarak yürütmesine karar verdi. Bu durum radyo çalışanları tarafından kaygı ile karşılandı, iki dilin konuşulması prensibine ters düşüldüğü belirtildi. Yönetim Kurulu, personelin yapısal değişim sürecinde söz sahibi olmasını önerdi. Personel,

dört kişiden oluşan bir delege belirledi. Delegeler arasında gazeteci André Hügli'de bulunuyordu.

İnandırıcı nedenler

Hügli: «Bizim önerilerimiz hiç ciddiye alınmadı. Sadece kendi dediklerinin yapılmasını istiyorlar.» 32 radyo çalışanı, birlikte basın açıklaması yayınlamaya karar karşı çıktılar. Bu duruma kızan yönetim kurulu, Hügli ve iş arkadaşı Jean Godel'i sokağa attı. Hügli und Godel, Syndicom sendikasının yardımıyla dava açtılar. Ve kazandılar. Freiburg Radyo'su, karara itiraz ederek bütün mercilere başvurdu. Dört yıl sonra, en son merci Federal Mahkeme kararını açıkladı: Çıkış haksız. Yasa,

seçilen işçi temsilcisinin işine son verilmesini yasaklıyor – eğer inandırıcı nedenler yok ise. Freiburg Radyo'su bu nedenleri gösteremedi.

Önemli karar

İş hukuku uzmanı Luca Cirigliano «Federal Mahkeme bu kez personel temsilcisinin korunmasını ciddiye aldı.» dedi. Tamedia-Grubunda çalışan bir personel temsilci hakkında başka bir karar vermişti. «Yeni karar ile durum netleşti: Eğer bir firma işçi temsilcisini işten çıkarırsa, ispat sorumluluğu firmaya aittir.» Bu karar sendikacılar açısından önemlidir.

Marco Geissbühler, work'dan uyarlandı Nr. 18, 7. Kasım 2014

Strese karşı önlem

Çalışma saatlerinin doğru kayıt edilmesi

Hizmet sektöründe çalışan memurlar, ekim ayında yaptıkları delegeler toplantısında stres konusunu ana gündem olarak belirlediler. Kararda, çalışma saatlerinin doğru kayıt edilmesi, ve psikososyal hastalıkların engellenmesi talep edildi.

Çalışma saatlerinin doğru kayıt edilmesi konusu, çalışanların önemli bir talebi olarak gündemdeydi. İşverenler, personel giderlerini azaltmak için, iş molasını kaldırıyor, efektif çalışma saatlerini bildirmiyorlar. Ayrıca çağrı üzerine çalışma sistemini geliştirerek, iş koşullarını esnekletmek istiyorlar.

Stress çok yaygın

Kısa bir süre önce açıklanan bilimsel araştırmanın sonuçlarına göre, çalışanların %33 ü işyerinde stress yaşıyor. Çalışanların yüze altısı çalışma saatlerini kayıt etmiyor, bu durum, işverenin işçi haklarını kötüye kullanması için kapıyı aralıyor. Unia, işverenlerin sürekli olarak iş yasasına aykırı hareket ettiklerini tespit

ediyor. Kötü çalışma koşullarında, çalışanların psikososyal hastalıklara yakalanmasına neden oluyor. Kadın çalışanların sayısının çok olduğu sektörlerde, aile ve işin birarada yürütüleceği ortam hazırlanmalıdır.

Çalışma saati daha iyi kayıt edilmeli

Unia delegeleri, hizmet sektörüne bağlı bütün branşlarda, çalışma saati kontrolünün daha iyi yapılmasını, yarım gün çalışanlar için sabit-ış gününün belirlenmesini, eğitim ve fiili olarak çalışmak için geçen bekleme süresinin hesaba dahil edilmesini talep ettiler. Bu talepler, toplu iş sözleşme kapsamında genişletilerek ve güçlendirilerek uygulamaya konmalıdır.

Çalışma saatleri doğru kayıt edilmeli

2015 yılında bir kampanya başlatılacak. Perakende satış alanında başlatılacak olan ilk kampanyanın solganı «her dakika sayılıyor». Çalışanlara, çalışma saatlerini yazacakları «saat kitapçığı» verilecek. Böylece çalışanlar iş saatlerini doğru yazma ve inceleme imkanı bulacaklar.

Aurora Garcia

Röportaj

Unia göçmen sekreterleri: Marilla Mendes, Osman Osmani, Aurora Garcia

Göçmenler konferansı

Göçmenliğin yeniden algılanması

Göçmenliğin yeniden algılanması

Unia sendikası diğer göçmen organizasyonları ile birlikte, 1. göçmen konferansını yapacak. 7 şubat tarihinde, Bern otelinde yapılacak olan konferans, kitlesel göç insiyatifinin 9 şubat 2014 tarihinde kabul edilmesinden bir yıl sonra gerçekleşecek. Horizonte, Unia göçmenler bölümünde çalışan, Marilla, Aurora ve Osman ile, konferansın içeriği hakkında konuştu.

Neden migrasyon konferansı yapılıyor?

Marilla: Sağcı, populist çevreler göçmenler konusunu kullanarak politika yapıyorlar, pozisyonlarını güçlendirmek istiyorlar. Kriz dönemlerinde insanlar huzursuz oluyor ve bir suçlu arıyorlar. Sağcı, populist güçler bunu kullanarak, toplumun en zayıf kesimine karşı toplumu kışkırtmaya çalışıyorlar: Göçmenler, ilticacılar, sosyal yardım alanlar... Böylece korkuyu kışkırtıyorlar ve sorunların özünü gizliyorlar. Bu konferansla, sağcı populistlerin göçmenleri asalaklar olarak göstermesine karşı çıkarak, göçmenlerin bu toplum için ne kadar önemli olduğunu göstermeye çalışacağız. Biz kendimize olan öz güvenimizi güçlendirerek toplumda konuşmak, yerimizi almak için yeni yollar açacağız. Biz bu toplumun bir parçasıyız, ve bu şekilde algılanılmak istiyoruz.

Bu konferansdan beklentiniz nedir?

Aurora: Özellikle göçmenlerin yabancı düşmanlığına karşı harekete geçmesini istiyoruz. Biz herhangi birşey yapmadan olayları izlemek istemiyoruz, göçmenlere yönelik bakış açısını değiştirmek istiyoruz. Şimdi konuşmanın zamanı, artık başkaları bizim adımıza konuşmamalı.

Göçmenler konferansının içeriğinden bahsedebilir misin?

Osman: «göçmenler için eşit haklar» ve «güvenli oturma hakkı» bizim konferansda gündeme getireceğimiz ana taleplerimiz olacak. Bu taleplerimizin hayata geçmesine yardımcı olacak, ortak bir tavır ve bundan sonra yürütülecek olan faaliyetlerin belirlendiği bir manifesto üzerine tartışacağız ve bunu katılanların onayına sunacağız. Ayrıca yürüteceğimiz faaliyetlerde tartışacağız ve bir aksiyon planı belirleyeceğiz. Konferansta tartışılan konuların hayata geçirilmesi gerekir. Kısacası, göçmenler konferansında somut öneriler ve aktiviteler için kararlar alınmalı. Özellikle aktif olan göçmenlerin bu konferansa katılması çok önemli. Aktif olan göçmen dernekleriyle konferansa katılmaları için konuşulacak.

Konferansa kimler katılacak?

Aurora: Özellikle göçmen dernekleri temsilcileri katılacak. Biz derneklere mektup yazarak konferans hakkında dernekleri bilgilendireceğiz, 2-5 delege göndermelerini talep edeceğiz. Konferansa çok göçmenin katılması gerekir, özellikle İsviçre'de çok sayıda bulunan göçmen gruplarının birlikte çalışması gerekir.

Konferansda hangi dillerde konuşulacak?

Marilla: Önemli olan, kongreye katılanların Almanca, İtalyanca veya Fransızca'yı anlayıp konuşması. Bu dillerde konuşulacak ve tercüme edilecek. Dernekler başvururken ve delege gönderirken bu noktaya dikkat etmelidirler.

Konferansa sende katıl ve çevreni mobilize et!

Unia 10. Yılıni kutladı

Gelişen bir sendika

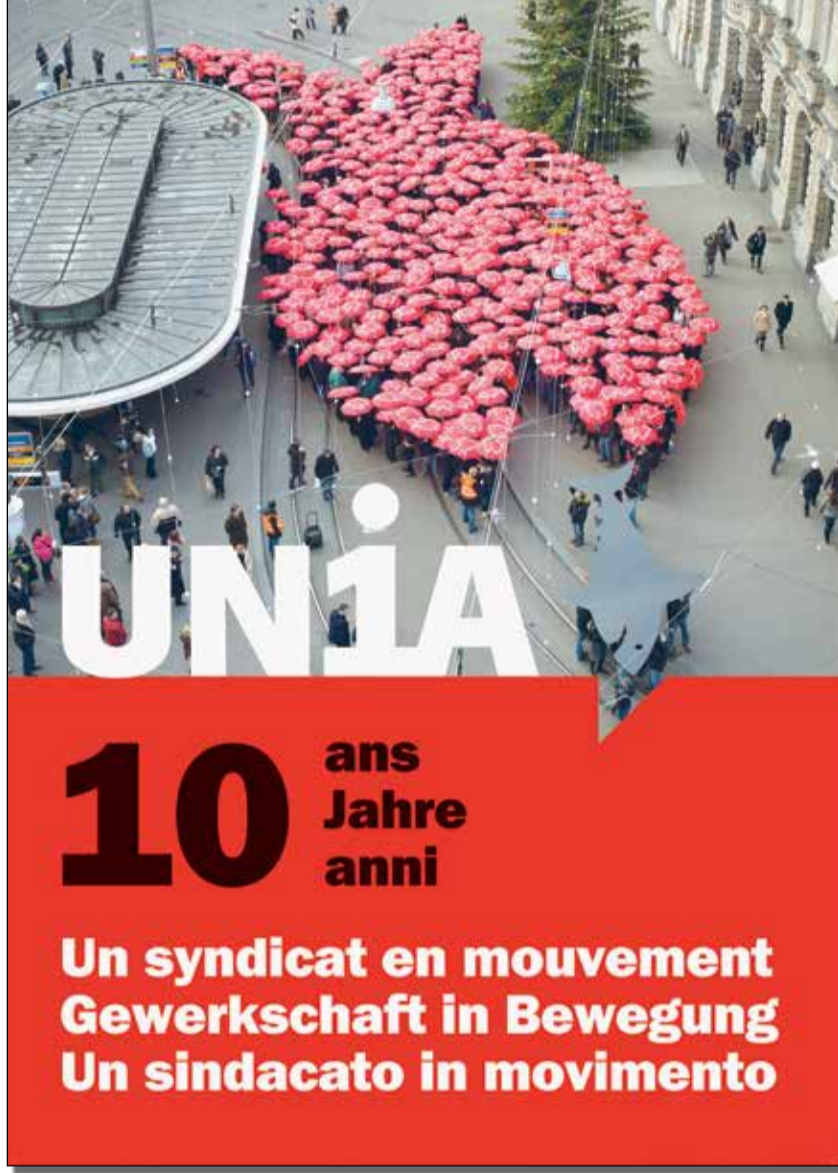
Bu yılın sonunda Unia 10 yaşına girecek. Bu bir başarının hikayesi. Unia İsviçre'nin en büyük ve en güçlü sendikası. Unia İsviçre işçi sınıfının mücadelesinden ayrı düşünülemez. Unia'nın on yıllık süreçte elde ettiği başarıya bakınca, Unia'nın önemi bir kez daha anlaşılıyor.

1990 lı yıllarda İsviçre'nin iki önemli sendikası olan inşaat ve endüstri sendikası GBİ ve endüstri, sanayi ve hizmetsektörü sendikası Smuv değişik projelerde birlikte çalıştılar. Bu iki sendika güçlerini birleştirmek istedi ve bunun için sendika içinde tartışmalar başlatıldı. Bu tartışmalar sonucunda ortak bir sendika kurmaya karar verildi ve 2004 yılında, Basel'de Unia sendikası kuruluş kongresi yapıldı. Bu birleşmeye iki küçük sendika, satış, ticaret, transport ve gıda sendikası VHTL ile unia (o zaman küçük bir sendika idi) ve Cenevre sendikası ACG de dahil oldu.

Bu birleşme hizmet sektöründe sendikalaşmasını sağladı. İşverenlerin ve sağcı kesimin Neoliberal yönelimi karşısında güçlü bir sendika gerekiyordu. Güçlerin birleşimi, sendikal hareketin güçlenmesi açısından büyük bir önem arz ediyor. Bu birleşmeyle birlikte sendikanın mobilize etme ve kampanyaları yürütme gücü dahada arttı.

Branş da başarı

Birçok zorluğa rağmen branşlarda başarılar elde edildi. Hizmet sektörü yapısının oluşturulması olumlu şekilde ilerliyor. Bugün Unian'ın hizmet sektöründe çalışan 50 000 üyesi var. Üye sayısı arttı, 2004 de ki üye sayısının iki katı. Bu olumlu gelişim diğer sektörlerde de yaşanıyor. Sanayi alanında sendikal hareket güçlendi ve toplu iş sözleşmesi tamamlandı. İnşaat sektöründe, 2007 ile 2011 yılları arası toplu iş sözleşme sürecinde yaşanan anlaşmazlıklar döneminde görüldüğü gibi,

Unia'nın işçileri yönlendirme gücü vardır. Ancak bir konuyada değinmeden geçemeyiz, son dönemde yaygınlaşan küçük firmaların kurulması, temporer işçi sayısının artması işçileri mobilize etmeyi dahada zorlaştırıyor. Endüstri sektöründe stratejik alanda başarı elde edildi ve ilk kez toplu iş sözleşme kabul edilerek uygulamaya kondu.

Göçmenler için büyük mücadele

Son on yıl içerisinde Unia birçok alanda faaliyet yürüttü. İnşaat ve sa-

nayi sektöründe erken emeklilik için, alışveriş yerleri açılış saatinin uzatılmasına karşı, ücret dumpinginin ve emeklilik yaşının arttırılmasının engellenmesi için mücadele etti. Unia Göçmen hakları içinde çalışmalar yürüttü. Sosyal sigorta hakları için, sınırdışı edilmesi ve kitlesel göç insiyatife karşı mücadele etti. Bu alanda yürütülen mücadele devam edecek.

Aurora Garcia

Sosyal Güvenlik sistemi

Sosyal güvenlik sistemi nasıl işler?

İsviçre sosyal güvenlik sistemi üç sütun prensibine göre oluşturulmuştur. Bir sütunun eksik olduğu durumda, diğer bir sütun devreye girerek, kişinin asgari geçinme geliri elde etmesini sağlar. Sosyal güvenlik sigortaları başlıca gelir katkısından finanse edilir. İşçi ve işverenden aynı orantıda kesilir.

Sosyal sigortalar, oluşabilecek hastalık, kaza ve meslek hastalıkları yaşlılık, ölüm ve malullük işsizlik durumlarında ekonomik riskleri yok eder.

Annelik izni gerek hastalık sigortası gerekse gelir tazmin yasasından (EO) karşılanır.

Bilgi edinmek için belediyenize veya Kantonunuzdaki Sosyal Sigortalar Kurumu / IV-Maluliyet Sigortası Kurumuna başvurunuz.

Emeklilik sigortası neye dayanmaktadır?

Yaşlılık, Ölüm ve Malullük Sigortası üç sütundan oluşur:

1. Sütun: AHV/IV/EO olarak temel emeklilik sigortasıdır. İsviçre'de ikamet eden ve/veya çalışan kişi-

lerin tümü mecburi olarak sigortalıdır.

2. Sütun: Mesleki sosyal sigorta kurumunda (emekli sandığı), yıllık geliri en azından 20880 Frank (durum 1.1.2011) olan tüm çalışanlar mecburen sigortalıdır.

3. Sütun: Üçüncü sütun isteğe bağlı olup koşullu, vergi indirimli (örn. bir sigorta şirketi veya banka vafında, sütun 3a denilen) ve/veya serbest, vergi indirimi olmayan (örn. tasarruf cüzdani, hayat sigortası, yatırımlar vs., sütun 3b denilen), isteğe bağlı bir emeklilik sigortasından oluşabilir.

Bilgi edinmek için belediyenize veya ikamet ettiğiniz Kantonun Sosyal Sigortalar Kurumuna / IV-Maluliyet Sigortası Kurumuna başvurunuz.

Emine Sariaslan

Siz Sorun Unia Cevaplasın

Arabanın hasarı: Bizmi ödemeliyiz?

Öğle yemeği için işyerindeki arkadaşlarımla birlikte, işyerinin arabasıyla bir restoranta gittik. Yemekten sonra farkettilik ki, arabanın lambası kırılmış, bagaj kapağı ve tampon eğilmiş. Arabaya bu zararı kimin verdiğini hiçkimse görmemiş. Sigortaya zarar verenin kim olduğunu bildiremediğimiz için hasarı bizim mi ödememiz gerekiyor?

Hayır. İki nedenden dolayı. İşhuku açısından, işçi, işverenine, kasıtlı ve ihmalkarlıktan dolayı zarar verirse hasarı ödemekle zorunludur. Sizin durumunuzda bu söz konusu değil. Sigorta hukuku açısından, firma kendi kullandığı arabayı sigorta ettirir. Ayrıca İsviçre Garanti Fonu (Nationalen Garantiefonds Schweiz / Fonds National Suisse de Garantie) var. Bu fon, İsviçre ve Liechtenstein'da, zararın kimin tarafından verildiğinin tesbit edilemediği durumlarda, sigortası olmayan motorlu araçların, römork ve bisikletlerin masrafını, zorunlu olan Karayolları Trafik Kanunu sigortasının bulunduğu koşullarda öder. Bu karmaşık tanımın anlamı, İsviçre Garanti Fonu, kazanın kimin tarafından yapıldığının belli olmadığı veya yasanın öngördüğü araba sigortasının yapılmadığı ve bir kazanın olduğu durumlarda hasarı üstlenir. Bu durumda, öncelikle, hasarı işverenin sigortası tarafından ödenir ve daha sonra Garanti Fonu'na geri ödeme için başvuruda bulunulur.

Philip Thomas, work, 6.11.2014

Kaza:

Hangi tarihten itibaren maaş alma hakkına sahibim?

İş yerinde çalışırken ayağıma ağır bir kutu düştü. Bu nedenden dolayı, doktorum bana bir hafta yüzde yüz çalışamaz raporu verdi. Neyse ki sadece küçük bir yaralanma oldu, ve ben daha sonra kısıtlama olmaksızın işime devam edebildim. Maaş bordomu incelerken, raporlu olduğum için çalışmadığım iki günün parasının ödenmediğini tesbit ettim. Benim maaşımın yüzde 80'i nin ilk günden itibaren ödenmesi gerekmiyormü?

Evet, bu hakkınız var. Fakat şimdi, kaza sigortası kazadan sonraki üçüncü günden itibaren ödeme yapmak zorunda (madde. 16 paragraf. 2 UVG-kaza sigortası). Sizin iki gün bekleme süreniz var. Bu iki gün için işvereninizin ödeme yapması gerekiyor (madde. 324 b Paragraf 3 OR). Kaza sigortası üçüncü günden itibaren ödeme yapıyor. Yüzde yüz çalışılmadığı durumda -sizde olduğu gibi- gelirinizin yüzde 80 nini günlük ödenek olarak alırsınız (şuan en fazla 276 Frank ödenmekte). Sizin firmanızda, size ilk iki gün ödeme yapmak zorundadır. Genel olarak, işveren ödemeyi sizin işvereninize yapar, oda size öder.

Thomas Baumgartner, work, 23.10.2014

İş molası yok: Bu yasal mı?

Ben yarım gün çalışıyorum. İş saat 6.30 da başlıyor, 12.10 da bitiyor. Ve iş oldukça sıkı. Buna rağmen mola yapamıyorum. Şefim bana mola yapmayı yasaklayabilir mi?

Hayır yasaklayamaz. İş yasasının, 15. Maddesi, işverenin işçilerine ne zaman ve ne kadar süre mola vermesi gerektiğini belirler. Günlük çalışma saati beşbuçuk saatin üzerinde ise, en az 15 dakika mola yapılmalıdır. Her gün yedi saatin üzerinde çalışıldığı koşullarda mola süresi en az 30 dakika olarak belirlenmiştir. Dokuz saatten fazla çalışıldığı durumda, en az 60 dakikadır.

Siz saat 6.30 ile, 12.10 arası, 5 saat 40 dakika çalışıyorsunuz. Bununla sizin 10 dakika mola yapma hakkınız var. 15 dakika mola yapmanız için beşbuçuk saat çalışmış olmanız gerekir.

Ayrıca: Molanın, çalıştığınız saatin ortasında yapılması gerekir. Çünkü mola sizin dinlenmeniz ve ihtiyaçlarınızı gidermeniz için gereklidir. İşe başlamadan önce, veya iş bittikten sonra yapılan mola belirlenen amaca uygun değildir.

Peter Schmid, work, 2.10.2014

Impressum: Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. Garcia, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martin, M. Mendes, O. Osmani | Sprachverantwortlich Emine Sariaslan | Layout C. Lonati, Unia | Druck Ringier Print, Adligenswil | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, emine.sariaslan@gmx.ch

Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.

www.unia.ch